

مدرسه عالی فقه و معارف اسلامی

پایان نامه کارشناسی ارشد

رشته فقه و معارف اسلامی

عنوان:

شخصیت حضرت زهرا علیها السلام در منابع اهل سنت

استاد راهنما:

حجة الاسلام و المسلمین دکتر مؤدب

نگارنده:

محمد نوید احمد

سال تحصیلی: ۸۳-۱۳۸۲

کتابخانه جامع مرکز جهانی علوم اسلامی
شماره ثبت: ۴۶۰
تاریخ ثبت:

تفسیر القصص

فهرست مطالب

- تقدیر و تشکر: ۵
- اهداء: ۶
- مقدمه: ۷

فصل اوّل:

ولادت پر شکوه حضرت زهرا(س)

- ۱- شناخت زهرا(س) قبل از ولادت: ۱۳
- ۲- انعقاد نطفه فاطمه زهرا(س) از میوه بهشتی ۱۵
- ۳- گفتگوی فاطمه زهرا(س) در شکم مادر با ایشان: ۱۸
- ۴- تشریف آوری فاطمه زهرا(س) به جهان یا تولّد حضرت زهرا(س): ۱۹
- ۵- نامگذاری برای فاطمه زهرا(س) ۲۱
- نام‌های حضرت فاطمه زهرا(س): ۲۲

فصل دوّم:

فاطمه زهرا(س) در خانه پیامبر(ص)

- ۱- محبت فراوان پیامبر اکرم(ص) نسبت به فاطمه زهرا(س) ۳۲
- ۲- فاطمه زهرا(س) یار و مددگار رسول خدا(ص): ۳۷
- ۳- شباهت فاطمه(س) به پیامبر(ص): ۴۰

فصل سوّم:

فاطمه زهرا(س) در خانه علی(ع)

- ۱- فاطمه زهرا(س) در آستانه ازدواج: ۴۳
- ۲- ازدواج علی(ع) و فاطمه(س) به فرمان خداوندی: ۴۷
- ۳- جهیزه فاطمه زهرا(س): ۵۴
- ۴- وظایف فاطمه زهرا و عبادات در خانه علی(ع): ۵۷
- ۵- تعلیم تسبیح به حضرت زهرا(س): ۶۳

فصل چهارم:

فاطمه زهرا(س) در آخرین ساعات زندگی پیامبر اکرم(ص)

- ۱- فاطمه زهرا(س) در آخرین ساعات زندگی پیامبر(ص) ۶۹
- ۲- آخرین وداع و خدا حافظی زهرا با پیامبر اکرم(ص): ۷۱

فصل پنجم:

فاطمه زهرا(س) بعد از وفات پیامبر اکرم(ص)

- ۱- فدک حضرت فاطمه زهرا(س) ۷۶
- ۲- هجوم به درخانه علی(ع) و فاطمه زهرا(س): ۹۱
- ۳- خطبه حضرت زهرا(س) در حضور زنان انصار: ۹۳
- ۴- شهادت حضرت زهرا(س): ۹۷

فصل ششم:

فاطمه زهرا(س) در قرآن کریم

- فاطمه زهرا(س) در آیه قرینی: ۱۰۵
- فاطمه زهرا(س) در آیه مباحله: ۱۱۴
- فاطمه زهرا(س) در سوره هل اتی ۱۲۴
- یک شبهه پیرامون نزول سوره هل اتی و پاسخ آن: ۱۳۴
- فاطمه زهرا(س) در آیه مرج البحرين: ۱۳۷

فصل هفتم:

فاطمه زهرا(س) در احادیث نبوی(ص)

- ۱- شخصیت حضرت زهرا(س) از زبان پیامبر(ص): ۱۴۲
- ۲- فاطمه زهرا(س) برترین بانوی دو جهان: ۱۴۷
- منزلت فاطمه زهرا(س) در نزد خداوند ۱۵۴
- فهرست منابع ۱۶۲

تقدیر و تشکر:

اولاً: تشکر می‌کنم از خداوند متعال که بنده را توفیق عطا فرموده که در باره یکی از عالی‌ترین مظاهر بندگی و اولیاء محبوبش یک خدمت کوتاه انجام دهم.

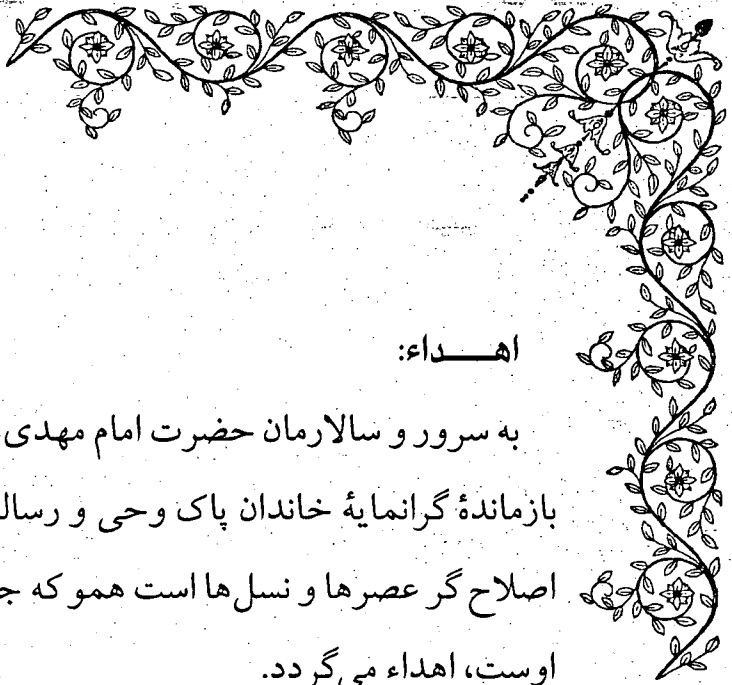
ثانیاً: منیرن و شاکرام از اهل بیت عصمت و طهارت که توسل آنها و کرامت آنها موجب شد که در باره مادر آن بزرگواران قلم بردارم و قصیده‌ای بنویسم.

ثالثاً: تشکر خصوصی می‌کنم از مسئولین و کارمندان مرکز جهانی علوم اسلامی و بالاخص مسئولین امور پایان نامه مدرسه عالی فقه و معارف اسلامی که یک فرصت و موقع ایجاد کردند تا بنده خوشنودی محمد و آل محمد علیهم‌السلام را بتوانم جلب کنم و در ضمن از استاد راهنما سید بزرگوار حجة الاسلام دکتر مؤدب تشکر می‌کنم که راهنمایی و کمک مخلصانه ایشان موجب شد که این کار بزرگ را انجام دهم. نیز یک تشکر از صمیم قلب از داور محترم حجة الاسلام و المسلمین دکتر حسن زمانی می‌کنم که راهنمایی و فرمایش دقیق ایشان موجب شد که این کار تحقیق به انجام رسید.

رابعاً: یک تشکر ویژه از پدر و مادر و اساتید و بالاخص خانواده محترم می‌کنم که شفقت و دعاهای ایشان و از امور خانوادگی فرصت مهیا کردن ایشان موجب شد که در این کار خیر موفق شوم.

و تشکر می‌کنم از آقای محمدعرفانی که زحمات زیادی را در امور تایپ و صفحه بندی این پایان نامه متحمل شده‌اند.

خداوند متعال همه را اجر جزیل عنایت فرماید و از ما این خدمت کوتاه را قبول و موجب خوشنودی ائمه اطهار قرار دهد.

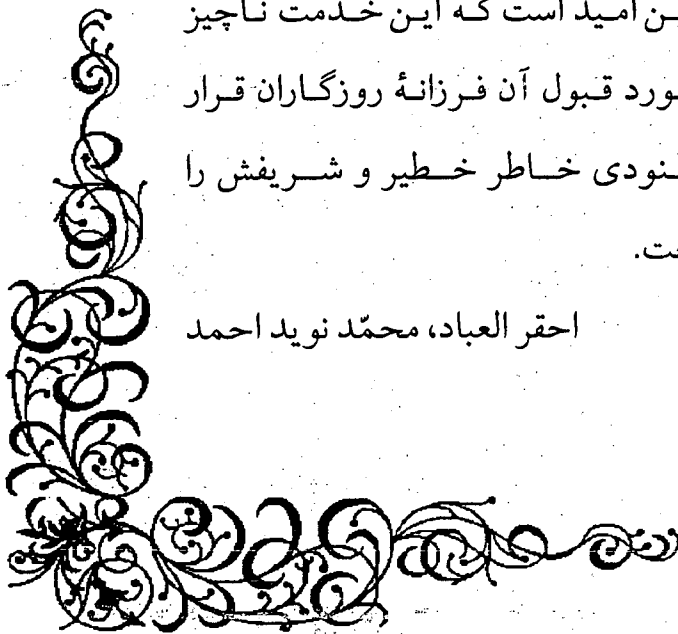
اهداء:

به سرور و سالارمان حضرت امام مهدی علیه السلام، یادگار و
بازمانده گرانمایه خاندان پاک وحی و رسالت، که بزرگ
اصلاح گر عصرها و نسلها است همو که جهان در انتظار
اوست، اهداء می گردد.

آری این صفحات درخشان و تابناک که ترسیم کننده
پرتویی از زندگی درس آموز و تاریخ ساز و سراسر افتخار
«صدیقه طاهره» ملکه ارجمند اسلام فاطمه زهرا علیها السلام مام
گرانمایه اوست به همان خورشید رخ برکشیده در
پس ابرها هدیه می گردد.

بنده ناچیز بر این امید است که این خدمت ناچیز
به خواست خدا مورد قبول آن فرزانه روزگاران قرار
گرفته و خشنودی خاطر خطیر و شریفش را
فراهم خواهد ساخت.

احقر العباد، محمد نوید احمد

مقدمه:

در بیوگرافی و شرح زندگی بزرگی لازم است که گوینده یا نویسنده تا حدی قریب الافق به او باشد تا بتواند دریافت‌های را که از شخصیت وی نموده و به مقام تشریح و یا تحریر بیاورد. اما در مورد کسی که افق آن برتری به انبیاء غیر از خاتم النبیین ﷺ مانند ائمه معصومین علیهم‌السلام و مانند جدّه بزرگوارشان دارد. و در سر حد اعلای آن ساحت یعنی عصمت و طهارت قرار دارند مجالی برای سخن‌پردازی نمی‌ماند.

مداحی من ترا چنین است کز چشمه خود ثنا کند کور

لذا شایسته است که مدح معصوم را از خود معصومان بشنویم که آفتاب آمد دلیل آمد - روایت طولانی از امام ثامن الائمه علیه‌السلام در کافی و عیون اخبار الرضا علیه‌السلام و معانی الاخبار رسیده که ما چند جمله از آن را که مرتبط به مقصد ما است یاد آور می‌شویم^(۱).

امام رضا (ع) به راوی بنام عبد‌العزیز بن مسلم در باره شناخت امام و خلیفه الله می‌فرماید: الامام واحد دهر لایدانیه احد و لایعادلہ عالم و لایوجد له بدل و لامثل و لانظیر..... و هو بحیث النجم من ایدی المتناولین و وصف الواصفین فأین الأختیار

۱ - اصول کافی، ج ۱، ص ۱۹۸؛ عیون اخبار رضا (ع)، ج ۲، ص ۱۹۵.

من هذا و این العقول عن هذا....

یعنی امام یگانه روزگارش می باشد و هیچ کس به مقام او نمی تواند رسید، هیچ دانشمندی هم پایه او نیست او را نه عوض و نه بدل و نه همانند و همتا پیدا گردد و یگانه امتیاز شخصیت والایش آنکه آن همه عجایب و غرایب و کرامات و معجزات نه با جدّیت و کوشش خویش به دست آورد بلکه امتیازی است به شخصیت والایش که خداوند وهاب به آن کرامت وی را از همه بشر برتری داده یعنی به قول حافظ:

[دولت آن است که بی خون دل آید به کنار ورنه با سعی و عمل باغ جنان این همه نیست]

پس کیست که بتواند به شناخت والای امام سلام الله علیه برسد و یا انتخاب خود وی را انتخاب کند، هیئات عقلها در راه شناخت امام گمراه و فهمها کوتاه و سرگردان و دیدگان بشریت خسته و فرسوده و بزرگان کوچکی می نمایند و حکما در تحیّر و بردباران در راه دانش و بینش ناتوان و گویندگان در عجز و عاقلان نادان شعراء درمانده تر و سخنوران عاجز هستند که بتواند شانی از شئون امام معصوم را شرح داده و بازگو نمایند. امام مانند ستارگان آسمان هزاران فرسخ از دسترسی افراد بشر و وصف و اصفان در برتری می باشد.

خلاصه: آنکه بزرگان بشریت با همه عظمت و نبوغشان از شرح شانی از شئون امامت عاجز و درمانده اند. زیرا میان عالم و معلوم و عارف و معروف سنخیت لازم است.

پس مولوی وار باید گفت:

یا فاطمة الزهراء عليها السلام یا بنت محمد صلى الله عليه وآله

شرح تو غیب است بر اهل جهان هم چون راز عشق می دارم نهران
وصف تو بگذشت از قدر عقول عقل در شرح شما شد بو الفضول
با این همه نباید مأیوس بود زیرا:

گرچه عاجز آمد این عقل از بیان عاجز آنه جنبشی باید در آن
ان شـیئاً کـلّه لایـدرک لاتـدع ان کـلّه لایـترک

برای اینکه ما و جنبش عاجزانه ما در این نوشتار متهم به غلبه عواطف مذهبی نشویم سعی نموده ایم که اغلب مطالب از کتاب های حدیثی، برادران اهل سنت و جماعت نقل کنیم.

ابو عمر و مؤلف کتاب «استیعاب» و ابن اثیر مؤلف «جامع الاصول» هر دو با کمال انصاف در نام بری عنوان «سیده نساء العالمین» را اضافه نمودند و این عنوان بر حسب روایات متواتر از طریق اهل سنت از طرف پدر بزرگوارش به فاطمة الزهرا صلوات الله علیها داده شده است.

یعنی پانزده شخصیت از بزرگان اهل سنت که نام آنها را ذکر می کنیم اتفاق دارند که عنوان «سیده نساء العالمین» یا «سیده نساء اهل الجنة» از طرف پدر بزرگوارش به آن حضرت داده شده است.

- ۱- امام احمد بن حنبل در مسند، ۲- امام بخاری در صحیح خود، ۳- مسلم بن حجاج در صحیح مسلم، ۴- ترمذی در سنن، ۵- نسائی در سنن، ۶- ابن ماجه در سنن
- ۷- ابن حیان، ۸- ابن ابی شیبه، ۹- حاکم در مستدرک، ۱۰- ابویعلی، ۱۱- رومانی، ۱۲- عقیلی، ۱۳- طبرانی، ۱۴- ابن عساکر، ۱۵- ابن عبد البر در استیعاب.

همه محدثان بزرگ این حدیث را به سندهای معتبر خو از ابو سعید خدری و ابن عباس و ام المؤمنین عایشه از رسول اکرم صلی الله علیه و آله روایت نموده‌اند^(۱).

بنده این پژوهش مختصر را به عنوان خدمت کوچک را برای خوشنودی حضرت زهرا علیها السلام و اولاد حضرتش مخصوصاً منجی عالم بشریت امام زمانه عجل الله وجه الشریف و برای آشنایی و معرفت بیشتر از طریق روایات برادران اهل سنت انجام دادم.

تا که روایات و احادیث را حفظ کنیم از گروههایی متعصب که مشغول حذف کردن روایات از کتب اهل سنت‌اند و نیز این سعی برای استقبال نسل‌های آینده باشد که شخصیت حضرت زهرا علیها السلام از طریق مذاهب اربعه بشناسند که از ولادت تا هیجده سالگی زندگی پر عظمت و پر از مشکلات و غم و حزن چطور گزراند و علمایی بزرگ اهل سنت چه عظمتی قائل بودند، اما چرا اینقدر کم روایات در عظمت این بانوی عظیم ذکر کرده‌اند. جواب این سؤال را تاریخ اسلام در سینه خود پنهان دارد و وقایع تاریخی دلالت و وجوهای را می‌فهماند.

اما این کار مهم را بنده از طریق مطرح کردن چند سؤال در باره حیات طیبه آن حضرت و جواب تلاش کردن از منابع اولیه و کتب بزرگ و مهم اهل سنت انجام دادم مثلاً این که ولادت حضرت چطور بود و نطفه چطور منعقد شد و نامگذاری حضرت چطور انجام شد و چرا به ایشان فاطمه و بتول و طاهره گفتند دوران کودکی و جوانی چطور بود و مسأله ازدواج چطور انجام گرفت و مهریه حضرت چطور بود و

همینطور زندگانی حضرت در دو تقسیم در خانه پدر بزرگوار و در خانه شوهر عظیم چطور بود و وداع آن حضرت با پدر بزرگوار و نیز سفر آخرت خود بانوی دو جهان چطور انجام گرفت و مقام و منزلت سیده در قرآن و نزد خداوند چطور بود و فدک حضرت چیست؟

برای جواب این سؤال‌ها از کتابخانه‌های متعددی از جمله دار الحدیث استفاده نمودم و از کتاب‌های معتبر نزد اهل سنت مثل صحیح بخاری - صحیح مسلم - سنن ابی داود - سنن ابن ماجه - سنن نسائی - ینابیع المودة - تاریخ بغدادی - تفسیر الکشاف زمخشری - تفسیر الدر المنثور سیوطی ریاض النضرة و امثال اینها استفاده نمودم. و آدرس دقیق را زیر هر صفحه نوشتم و مشخصات مفصل چاپ هر کتاب را در آخر تحقیق در کتابنامه آوردم.

امیدواریم که مورد رضایت و خوشنودی بانوی دو عالم علیها السلام و امام زمان علیه السلام قرار گیرد. و ضمناً باید اذعان کنم که این کار عظیم را با توفیقات خداوندی و نظارت و کمک ائمه اطهار علیهم السلام و راهنمایی استاد محترم و شفیق و قابل افتخار حجة الاسلام و المسلمین دکتر مؤدب انجام دادم.

و راهنمایی نکات دقیق و ظریف تحقیق توسط داور محترم حجة الاسلام و المسلمین دکتر حسن زمانی موجب شد که حُسن این کار چند برابر شود چون آن نکات عمیق کار روح تحقیق را بر عهده داشتند.

فصل اوّل:

ولادت پر شکوہ حضرت زہرا (س)

۱- شناخت زهراء علیها السلام قبل از ولادت:

یکی از اموری که دانش ژنتیک آن را به طور قطعی پذیرفته‌اند اینست که تمام خصوصیات و صفات پدر و مادر به فرزند از طریق ژن‌ها منتقل می‌شود و این فضائل از زمانی که نطفه در رحم مستقر می‌شود و دوران زندگانی رحمی تأثیر خود را در اندام‌های بدن طفل و روحیات او ظاهر می‌کند.

و علاوه بر آن مسأله شیر خواری و حالات مادر به هنگام شیردادن همه از مسائلی است که متخصصان فن در تأثیرات قطعی روی فرزند کاملاً و یقیناً اثبات رسانده‌اند.

با توجه و ملاحظه این قوانین شخصیت و عظمت بانوی دو جهان فاطمه زهراء علیها السلام صورت گرفته وجود پیدا کرده است نیز عوامل دیگر که در شخصیت زهراء علیها السلام نقش اساسی داشته بود از جمله آنها پدر حضرت فاطمه زهراء علیها السلام رسول خدا صلی الله علیه و آله است که سرور مخلوقات عالم و سید و آقای انبیاء عظام و رسل می‌باشد. او همان کسی است که خداوند همه موجودات عالم و جهان هستی را به طفیل وجود نازنین او خلق فرموده و لباس هستی پوشانده است^(۱).

۱ - لولاك لما خلقت الافلاك (حدیث قدسی)، «اگر تو نبودی این هستی را خلق نمی‌کرد»، مناقب ابن شهر

آشوب، ج ۱، ص ۱۸۶؛ شرح اصول کافی، صالح مازندرانی، ج ۹، ص ۶۱؛ بحار، ج ۱۶، ص ۴۰۶.

«او همان کسی است که خدایش او را رحمة للعالمین پیامبر خوانده است»^(۱).
 «او همان کسی است که به فرموده خود که پیش از آدم که از آب و گل
 آفریده شود من پیامبر بودم»^(۲).

اما عامل دیگر در به وجود آمدن فاطمه زهرا علیها السلام نقش مهمی داشت مادر آن
 حضرت خدیجه کبری علیها السلام بانوی سپید چهره با قامتی بلند، روی زیبا از خانواده‌ای
 نجیب و شریف باخرد و دارای هوش و ذکاوت و بصیرت و بینایی بالا، با عزت و
 اعتماد به نفس وافر بود خدیجه کبری علیها السلام با آن همه فضائل وقتی که افتخار
 همسری پیامبر رحمت خداوند را به دست آورد تمام ثروت را که به تعبیر بعضی
 روایات هشتاد هزار شتر زیر بار تجارتش را به پیامبر اسلام (ص) بخشید تا آنجا این
 ثروت اثر معنوی خود را گذاشت که پیامبر صلی الله علیه و آله فرمود:

دین اسلام فقط به وسیله دو عامل بر پای ایستاد و قوام یافت
 شمشیر علی علیه السلام و مال خدیجه علیها السلام ^(۳).

بوجه این بعضی روایات که از فریقین آمده است که هر وقت پیامبر صلی الله علیه و آله، خدیجه
 را یاد می‌کرد بر همسر رحمت و درود می‌فرستاد.

روایت معروف است که روزی پیامبر (ص) از خدیجه یاد فرمود:

-
- ۱- و ما ارسلناک الا رحمة للعالمین (س انبیاء / ۱۰۷)، «فرستادیم تو را مگر اینکه رحمت برای جهانیان باشی».
 - ۲- کنت نبیاً و الادم بین الماء و الطین (حدیث رسول صلی الله علیه و آله)، مستدرک حاکم، ج ۲، ص ۶۰۹؛ بحار، ج ۱۶ و ۱۸، ص ۴۰۲، ۲۷۸۱.
 - ۳- ما قام و لا استقام الدین الا بسیف علی و مال خدیجه (حدیث رسول صلی الله علیه و آله)، شجرة طوبی، ج ۲، ص ۲۳۳.

عن عایشه: قالت کان رسول الله (ص): اذا ذبح الشاة يقول ارسلوا الی احد اصدقاء خدیجة و انی رزقت حبها و قالت لایکاد یرج من البیت حتی یحسن الثنا علیها فاخذتني الغیره فقلت هل کانت الا عجزاً قد أبدلک الله خیراً منها فغضب. ثم قال و الله ما ابد لنی الله خیراً منها آمنت بی اذ کفر الناس و صدقتنی اذ کذبتنی الناس و استنی ازحر منی الناس و رزقنی الله منها الولد دون غیرها من النساء... (۱).

از عایشه روایت شد که پیامبر هر وقت گوسفند را ذبح می کرد می فرمود: که به یکی از دوست های خدیجه گوشت بفرستید و از خانه خارج نمی شد مگر تعریف و تمجید از خدیجه می فرمود. ما را غیرت گرفته پس من با پیامبر گفتم که خدیجه یک پیر زنی بود، خدا عوض آن بهتر از آن شما را داد پیامبر ناراحت شد و پیامبر فرمود: هرگز بهتر از او نصیب من نشده او هنگام که هیچ کس ما نپذیرفت و تصدیق نکرد او مرا تصدیق کرد و ایمان آورد و آن زمان مالی نداشتم او مرا در مال خویش شریک کرد و خداوند فقط از او فرزند نصیب ما فرمود....

۲- انعقاد نطفه فاطمه زهرا علیها السلام از میوه بهشتی

بعد از بررسی مختصر اثر دو عامل اساسی غذا و حالت روانی والدین در نطفه اکنون سراغ حالت انعقاد نطفه پاک و مطهر سیده زنان دو عالم برویم و برخی از روایات را که اهل سنت در کتب حدیث و تاریخ خود نقل کردند بیاوریم:

۱ - ذخائر العقبی، ص ۴۶؛ استیعاب عبد البر و الاصابة فی التمزیز الصحابه، حرف الفاء؛ نور الابصار شبلنجی،

«عن عائشه قالت قلت يا رسول الله مالک اذا قبلت فاطمة جعلت لسانک فی فمها کانک تريد ان تلحقها عسلا قال لما اسرى بی الى السماء ادخلنی جبرائیل الجنة فناولنی تفاحة فاکلتها فصارت نطفة فی ظهري فلما نزلت من السماء واقعت خديجة ففاطمة من تلك النطفة فکلما اشتقت الى تلك التفاحة قبلتها^(۱)».

از عایشه نقل شده است که به رسول خدا گفتم چه شده و برای چیست زمانی که فاطمه را می بینی [او را زیاد می بوسی] و زبانت را در دهان او می گذاری و گویا اینکه اراده می کنی او را غسل بخورانی؟ پیامبر صلی الله علیه و آله در جواب فرمودند همانا، وقتی که مرا به معراج بردند جبرائیل مرا داخل بهشت نمود و برای من سیبی آورد که آن را خوردم پس نطفه ای در پشت من گردید وقتی که از آسمان برگشتم با خدیجه همبستر شدم که فاطمه از این نطفه است و هر زمانی که شوق به آن میوه ها می کنم فاطمه علیها السلام را می بوسم، این روایت از طریق دیگر هم آمده است.

عن ابن عباس و من طریقٍ اخری:

و عن ابن عباس قال کان النبی یكثر القبل لفاطمة فقالت له عائشة انک تکثر تقبیل فاطمه فقال (ص) ان جبریل لیللة اسرى بی ادخلنی الجنة فاطعنی من جمیع ثمارها فصار ماء فی صلبی فحملت خديجة بفاطمة فاذا اشتقت لتلك الثمار قبلت فاطمة^(۲).

۱ - ذخائر العقبی، ص ۴۶، یتابع المودة، باب ۵۶، ص ۱۹۷، فرائد السمطين، ج ۲، ص ۵۱.

۲ - ذهبی دز میزان الاعتدال، ج ۲، ص ۲۶، عسقلانی در لسان المیزان، ج ۴، ص ۳۶، فرائد السمطين، ج ۲، ص

۶۱، ذخائر العقبی، ص ۴۶.

از عبد الله بن عباس نقل شده است رسول صلی الله علیه و آله خدا زهرا را بسیار می بوسید (گویا عایشه ناراحت شد) و علت را سؤال می کند پیامبر در جواب فرمودند همانا جبرائیل در شب معراج مرا داخل بهشت نمود و از تمام میوه های بهشتی به من اطعام کرد و آن میوه ها آب در صلب من گردید و خدیجه علیها السلام به فاطمه حامله شد و هر زمانی که شوق آن میوه ها بر من ایجاد می شود فاطمه را می بوسم و از بوی فاطمه علیها السلام به بوی تمام میوه های بهشتی می رسم.

و همینطور دانشمند معروف جلال الدین سیوطی در تفسیر «الدر المنثور» از پیامبر نقل می کند که:

لما اسرى بى الى السماء ادخلت الجنة فوقف على شجرة من اشجار الجنة لم أرفى الجنة احسن منها ولا ابيض ورقاً ولا اطيب ثمرةً من ثمرها فأكلتها فصارت نطفةً فى صلبى فلما هبطت الى الارض واقعت خديجة فحملت بفاطمة، فاذا انا اشتقت الى ریح الجنة شممت ریح فاطمة (عليها السلام)...^(۱).

در شب معراج مرا وارد بهشت کردند و در برابر درختی از درختان بهشتی ایستادم که در تمام بهشت از آن زیباتر و برگ های سفیدتر، و میوه ای خوشبو تر ندیدم، یکی از میوه ها آن را بر گرفتم تناول کردم و نطفه ای در صلب من تشکیل شد و بعد از آنکه به زمین هبوط کردم و با خدیجه همبستر شدم نطفه فاطمه منعقد شد لذا بوی بهشت از فاطمه استشمام می کنم.

۱ - سیوطی در الدر المنثور، ج ۳، ص ۱۳۶، در تفسیر آیه سبحان الذى اسرى بعبده...، ج ۳.

۳- گفتگوی فاطمه زهرا علیها السلام در شکم مادر با ایشان:

از جمله افتخارات دیگری که منحصر به فاطمه زهرا علیها السلام و اولاد او می باشد این است که بی بی دو عالم در شکم مادر بایشان سخن می گفت این موضوع را هم اهل سنت و هم شیعه هر دو قبول دارند و بیان کردند از جمله:

عبد الرحمن شافعی از قول خدیجه علیها السلام می نویسد:

انّه لما حملتُ بفاطمة علیها السلام کانت حملاً تکلمنی من باطنی ^(۱).

زمانی که به فاطمه حامله شدم وی در شکم من صحبت می کرد.

در روایت دیگر: «انّه لما حملت خدیجة کانت تکلمها ما فی بطنها، و کانت تکتمها عن النبی (ص) فدخل علیها يوماً وجدها تتکلم و لیس معها غیرها فسألها عمّن کانت تخاطبه فقالت ما فی بطنی، فآته یتکلم معی. فقال النبی (ص) أبشری هذه بنت جعلها الله امّ احد عشر من خلفائی یخرجون لبدی و بعد أیهم ^(۲).

وقتی که خدیجه علیها السلام به فاطمه علیها السلام حامله شد، فاطمه علیها السلام با مادر خود صحبت می کرد و خدیجه علیها السلام این موضوع را از رسول صلی الله علیه و آله خدا کتمان و پنهان می کرد رسول صلی الله علیه و آله خدا روزی بر خدیجه علیها السلام وارد شد و دید که با کسی حرف می زند در حالی که نزد خدیجه کبری علیها السلام کسی نبود از خدیجه علیها السلام سؤال می کند با که صحبت می کردی؟ خدیجه در جواب رسول صلی الله علیه و آله عرض کرد با این حمل که در شکم دارم

۱- نزهة المجالس، ج ۲، ص ۲۲۷.

۲- تجهیز الجیش به نقل از کتاب مدح الخلفاء راشدین (به نقل از فاطمه الزهرا از ولادت تا شهادت).

حرف می زدیم زیرا او در تنهایی ها با من صحبت می کند پیامبر صلی الله علیه و آله فرمود بشارت باد تو را ای خدیجه علیها السلام این کودکی که در شکم داری دختر است و خداوند او را مادر یازده جانشین من که بعد از من و پدرشان می آیند قرار داده است.

و همطور: فلما سأله الكفار ان يريهم انشقاق القمر و قد بأن لخديجة حملها بفاطمة و ظهر قالت خديجة و اخيبة من كذب محمداً و هو خير رسول ربى فنادت فاطمة من بطنها يا امّاه لاتحزنى و لاترهبنى، فان الله مع ابى فلما تم حملها و انقضى، وضعت فاطمة فاشرق بنور وجهها الفضاء^(۱).

وقتی که کفار از پیامبر صلی الله علیه و آله انشقاق القمر را خواستند زمانی بود، خدیجه علیها السلام به فاطمه علیها السلام حامله بود و خدیجه از این سؤال کفار ناراحت شده گفت که زهی تأسف برای کسانی که محمد صلی الله علیه و آله را تکذیب می کنند در حالی که او فرستاده پروردگار من است پس فاطمه علیها السلام از شکم مادرش صدا کرد ای مادر نترس و محزون مباش زیرا خدا با پدر من می باشد پس وقتی که مدت حمل خدیجه کبری تمام شد فاطمه را به دنیا آورد و او به نور جمال خود تمام جهان را روشن ساخت.

۴- تشریف آوری زهرا علیها السلام به جهان در منابع اهل سنت یا تولد حضرت زهرا علیها السلام:

در مسأله تاریخ ولادت فاطمة الزهراء علیها السلام در بین مورخین اختلاف نظر وجود دارد حتی بعضی از مورخین ولادت آن حضرت را قبل از بعثت می دانند، مثلاً ابو

نعیم اصفهانی در کتاب «معرفه الصحابة» می گوید فاطمه زهرا علیها السلام کوچکترین دختر رسول خدا صلی الله علیه و آله بود و تولد ایشان به هنگامی که قریش پنج سال قبل از نبوت کعبه را بنا می کردند اتفاق افتاد. ابو الفرج اصفهانی در کتاب «مقاتل الطالبین» می نویسد تولد فاطمه الزهرا علیها السلام قبل از بعثت رسول اسلام و هنگامی که قریش کعبه را بنا می کردند واقع شد.

ابن اثیر در کتاب «المختار من مناقب الاخیار» و طبری در «ذخائر العقبی» و همان حدیث را به محتوی دو کتاب قبلی نقل کرده اند^(۱) ولی احادیثی که در باره نطفه از اطعامی بهشتی است دلالت دارند که ولادت بعد از بعثت بود و چون قبل از بعثت نه معراج برای پیامبر صلی الله علیه و آله صورت گرفت و نه نزول وحی شده بود پس نظریه قبلی نادرست است.

اما درباره موقع ولادت فاطمه زهرا علیها السلام، در کتب اهل سنت از خدیجه روایاتی ذکر کرده اند مانند: «عن خدیجة (ع) قالت فلما قرئت ولادتی ارسلت الی القواہل من قریش فابین علیّ لأجل محمد (ص) فبینما أنا كذلك اذ دخل علی اربع نسوة علیهن من الجمال و النور مالا یوصف فقالت احدیهن انا امک حوا و قالت الاخری انا آسیه بنت مزاحم و قالت الاخری انا کلثم اخت موسی و قالت الاخری انا مریم بنت عمران ام عیسیٰ جئنا لنلی من امرک ماتلی النساء فولدت فاطمة فوقعت علی

۱ - طبق نقل سید مهدی هاشمی در کتاب فاطمه زهرا در کلام اهل سنت، ص ۵۳، ذخائر العقبی، ص ۲۶.